

Gro Harlem Brundtland

Statsminister Gro Harlem Brundtlands tale ved middagen gitt av den finske regjering under besøk i Finland 1. juni 1981.

Herr Statsminister og fru Koivisto,
Mine damer og herrer,

Tillat meg først å takke for den varme mottakelse vi har fått her i Finland, og for de vennlige ord som er blitt meg selv og mine ledsagere til del under besøket.

Det er en spesiell glede og inspirasjon å besøke et land i Europa hvor kvinnene tidlig gjorde

2.

seg politisk gjeldende og hvor de først fikk stemmerett på samme vilkår som menn ved nasjonale valg. Dere feirer i år 75-års jubileum for kvinnelig stemmerett, mens vi i Norge enda ikke har nådd frem til vårt 70-års jubileum på det området.

Som det faller naturlig for nordiske frender, er forholdet mellom våre to land harmonisk og godt. Dette betyr ikke at våre politiske og økonomiske interesser er sammenfallende i ett og alt. Men det gode forholdet avspeiler en tillit, forståelse og respekt som begge parter har lagt stor vekt på å bygge opp, ikke minst i de senere år. På norsk side setter vi stor pris på dette tillitsforholdet, og vi vil gjøre vårt for at det kan utvikles videre i tiden som kommer.

Vennskaps- og slektskapsbåndene mellom våre to nasjoner har sterke røtter. Finske innvandrere har i et par hundre år vært med på å dyrke og bygge den nordligste del av mitt hjemland. Deres etterkommere utgjør en integrert og viktig del av den norske befolkning. Finsk musikk og litteratur har vunnet en kjær og sikker plass i mange nordmenns hjerter gjennom representanter som Jean Sibelius, Zacharias Topelius og Väinö Linna.

Kultursamarbeidet mellom Finland og Norge er inne i en aktiv fase. Norsk-finsk kulturfond ble opprettet i 1979 og delte ut sine første stipendier tidligere i år. Det er vårt håp at fondet vil gi en rik avkastning i form av økt interesse og innsikt i hverandres kultur, vitenskap og kunst.

I dette bildet hører også idretten hjemme. De tallrike fredelige kappestrider mellom våre fremste idrettsutøvere i de siste generasjoner har kanskje i særlig grad bidratt til å styrke den gjensidige interesse for våre folk og nasjoner.

På grunnlag av ulike historiske erfaringer og politiske forhold har de nordiske land valgt ulike måter å vareta sitt sikkerhetsbehov på. For samtlige nordiske land har likevel den overordnede målsetting vært å bidra til stabilitet, lavspenning og sikkerhetspolitisk likevekt i vår del av verden.

I Norge verdsetter vi høyt det bidrag som Finland her gir. Gjennom sin aktive nøytralitetspolitikk har Finland bidratt til opprettholdelsen av ro og stabilitet i Norden. Vi ser også Finlands aktive en-

gasjement for rustningskontroll og nedrustning som et viktig bidrag til en fredelig og stabil utvikling også i en videre europeisk sammenheng.

Norsk sikkerhetspolitikk bygger på medlemskap i Den nord-atlantiske forsvarspakt. Innenfor alliansesamarbeidet har vi pålagt oss selv en del restriksjoner, som vil være vel kjent her i Finland. Jeg vil gjerne benytte denne anledning til nok en gang å fastslå at denne politikk - som nyter bred tverrpolitisk enighet i Norge - ikke vil bli endret. Etter vårt syn bidrar også denne politikken til å opprettholde stabilitet i Nord-Europa og lavspenning i nordområdene.

Vi har fra norsk side merket oss den engasjerte holdning som preger finsk deltakelse i

Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Finland bidrar herved i vesentlig grad til å bevare og videreføre det nordiske samarbeid. Vi er takknemlige for det. Jeg finner i denne forbindelse grunn til å erklære meg enig med president Kekkonen, når han i boken "Ekudden" sier: "... ifall Finland behöver det övriga Norden, så behöver det övriga Norden nödvendigt Finland - också i framtiden".

I Norge legger vi stor vekt på det nordiske samarbeidet. Vi tror at et sterkt Norden ikke bare er i de nordiske lands egen interesse, men at det også vil bedre vår evne og våre muligheter til påvirkning av den internasjonale utvikling i den retning vi ønsker. Hos oss har vi derfor et sterkt ønske om å bygge ut det nordiske samarbeid både gjennom Nordisk

Råd og på annen måte.

Det har i de senere år vært ført drøftelser om et energi- og industripolitisk samarbeid mellom Norge og Finland basert på de norske olje- og gassressursene. Vi må erkjenne at disse drøftelsene hittil ikke har gitt noen særlig konkrete resultater. Likevel er det vår forhåpning at resultatene etterhvert vil komme.

La meg også her få understreke at den avtale om energi- og industrisamarbeid som nylig er inngått mellom den norske og svenske regjering, ikke vil stå i veien for lignende samarbeid med de øvrige nordiske land, men tvert imot bør virke stimulerende på dette samarbeid.

På lengre sikt knytter mulighetene seg først og fremst til eventuelle oljefunn utenfor Nord-Norge. Dersom det her påvises drivverdige olje- og gassforekomster, vil det være skapt et grunnlag for et omfattende samarbeid i de nordlige delene av Norge, Finland og Sverige.

Samtalene med Finlands president og statsminister i dag har bekreftet at vi har et felles syn på mange internasjonale spørsmål. På begge sider er vi bekymret over den alvorlige internasjonale utvikling. Den stiller store krav til alle land.

I de senere år har vi sett at den internasjonale spenning har økt og at opprustningen fortsetter. Samtidig er verden i den vanskeligste økonomiske situasjon siden den annen verdenskrig. De

industrialiserte land rammes av økende arbeidsløshet og inflasjon, mens u-landenes stilling stadig blir forverret.

Men dette dystre bildet må ikke få oss til å fortvile - til å la oss handlingslamme. Problemene er skapt av mennesker - og da står det også i menneskelig makt å løse dem.

Her tror jeg de nordiske land har en oppgave - en utfordring og mulighet. Vi har allerede et nært samarbeid i de internasjonale organer som arbeider med nedrustning og med de økonomiske problemene. Men jeg vil tro at vi kan gjøre mer gjennom felles forberedelser og en felles innsats for å nå felles mål.

I den nåværende situasjon må vi legge særlig vekt på rustningskontroll og nedrustning. I

Madrid arbeider både Norge og Finland for enighet om mandatet for en konferanse om nedrustning i Europa. I første fase må konferansen vies en utbygging av de tillitsskapende tiltak, for deretter å ta fatt på tiltak med sikte på nedbygging av styrkene.

Men den viktigste oppgave er å få til avtaler om nedbygging av kjernevåpen i Europa. Her har alle land et ansvar og en rolle å spille selv om det er USA og Sovjet-Unionen som har nøkkelrollene. Jeg er sikker på at både Norge og Finland er seg sitt ansvar bevisst og at begge land - hver på sin måte - vil gi sitt bidrag til en positiv utvikling.

La meg med dette utbringe en skål for Statsministeren og fru Koivisto og for styrking av det nære forhold og samarbeid mellom våre to folk.